

The magic gel เจลสมุนไพรประคบเย็น

พิไลพรรณ จันทประสาร, ทับทวย เสาศิริ และ อัจจิมา มุ่งสิน รพ.ลืออำนาจ

เดิมการให้บริการผู้ป่วยแผลฟกช้ำทางการแพทย์แผนไทย จะใช้การประคบร้อนสมุนไพร ซึ่งในปีงบประมาณ 2561 ที่ผ่านมามีผู้มารับบริการตั้งแต่เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2560 จำนวน 62 คน ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการรักษาเพราะจะ สามารถประคบร้อนสมุนไพรได้หลังจากเกิดแผลฟกช้ำหลัง 24 ชั่วโมงเท่านั้น ไม่สามารถประคบร้อนสมุนไพรได้ในทันที ทำให้เกิดเป็นข้อจำกัดในการให้บริการผู้ป่วย โดยผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุหรือมีแผลฟกช้ำใน 24 ชั่วโมงแรกจะไม่ได้รับบริการทางการแพทย์แผนไทยโดยการประคบร้อน จึงมีแนวคิดการพัฒนางานให้บริการ โดยคิดค้นเจลประคบเย็นที่ทำจากสมุนไพร ใช้สมุนไพรที่มีในท้องถิ่นและมีฤทธิ์เป็นยาแก้ปวดและฟกช้ำ ได้แก่ ไพล ว่านหางจระเข้ และหมาน้อย ตั้งเป็นสูตรตำรับเจลประคบเย็น สำหรับใช้ให้บริการผู้ป่วยที่มีแผลฟกช้ำและมารับบริการในโรงพยาบาลลืออำนาจ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาสูตรตำรับเจลประคบเย็นจากสมุนไพร ไพล ว่านหางจระเข้ และหมาน้อย 2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของเจลสมุนไพรประคบเย็นในการรักษาแผลฟกช้ำ วิธีการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ 1) การพัฒนาสูตรตำรับเจล 1.1) เตรียมสมุนไพรและสกัดสารสำคัญทางยาจากพืชสมุนไพร คือ ไพล (*Zingiber cassumunar* Roxb.) ว่านหางจระเข้ (*Aloe Vera* (L.) Burm.f.) และหมาน้อย (*Cissampelos pareira* L.) 1.2) ตั้งตำรับเจลสมุนไพร 10 ตำรับ ได้แก่ตำรับที่ใช้ผงงูในการก่อก้อน คือ เจลไพล เจลว่านหางจระเข้ เจลไพลว่านหางจระเข้ ตำรับที่ใช้ Carbomer 940+TEA ในการก่อก้อน คือ เจลไพล เจลว่านหางจระเข้ เจลไพลว่านหางจระเข้ และใช้สมุนไพรหมาน้อยในการก่อก้อน คือ เจลหมาน้อย เจลไพลหมาน้อย เจลว่านหางจระเข้หมาน้อย เจลไพลว่านหางจระเข้หมาน้อย การทดสอบประสิทธิภาพสิ่งประดิษฐ์ นำสูตรตำรับที่ได้มาใช้กับผู้มารับบริการในโรงพยาบาลลืออำนาจ ตั้งแต่เดือนมกราคม-เดือนมีนาคม 2561 จำนวน 50 คน โดยแบ่งกลุ่มให้การรักษาดูตามสูตรตำรับกลุ่มละ 5 คน ใช้ระยะเวลาในการประคบ 3 ครั้ง/วัน นานครั้ง 20 นาที โดยผลที่ได้จากการใช้เจลสมุนไพรประคบเย็นพบว่า สูตรตำรับทุกสูตรสามารถทำให้แผลฟกช้ำหายในระยะเวลา 5-9 วัน ซึ่งสูตรตำรับที่มีประสิทธิผลในการรักษาดีที่สุด คือ สูตรตำรับเจลไพลว่านหางจระเข้หมาน้อย สามารถทำให้แผลฟกช้ำหายในระยะเวลา 3-5 วัน และผู้ป่วยมีความพึงพอใจในระดับดีมาก และเมื่อวัดความเจ็บปวดด้วย Visual Analog Scale:VAS พบว่าความเจ็บปวดลดลง โดยสูตรตำรับที่สามารถผลิตได้ง่ายเก็บได้นานคือสมุนไพรที่ใช้ผงงูเป็นตัวก่อก้อน ซึ่งมีกรรมวิธีที่ง่ายและประหยัดที่สุด การนำไปใช้ประโยชน์ 1) มีตำรับเจลสมุนไพรประคบเย็นไว้ใช้ในโรงพยาบาล 2) เกิดการพัฒนางานสามารถนำเจลจากสมุนไพรที่ได้ไปให้บริการผู้ป่วยที่เกิดแผลฟกช้ำ 3) ทำให้แผลฟกช้ำของผู้ป่วยหายเร็วขึ้น 4) ลดความเจ็บปวดจากแผลฟกช้ำของผู้ป่วยลงได้ 5) สามารถแนะนำผู้ป่วยทำใช้เอง